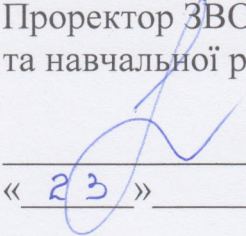

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова
Навчально-науковий Інститут громадського здоров'я, біології,
контролю та профілактики хвороб
Кафедра менеджменту та маркетингу

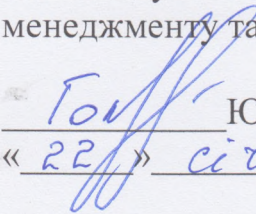
ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
та навчальної роботи

 Інна АНДРУШКО
« 23 » січня 2025 р.

ПОГОДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри
менеджменту та маркетингу

 Юлія ГОЛОВЧУК
« 22 » січня 2025 року

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни

«ПРИКЛАДНІ МЕТОДИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В МЕДИЦИНІ»

Спеціальність	073 Менеджмент
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Менеджмент в охороні здоров'я»
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	Менеджменту та маркетингу
Лектор	К.е.н. Світлана РОМАНЕНКО
Контактна інформація	<i>mgmt@vnmti.edu.ua,</i> <i>вул. Пирогова, 56 (морфологічний корпус), 1</i> <i>поверх, каб. 61а</i>
Укладач силабусу	доцент, к.е.н. Інна ЛЕПЕТАН

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Вибіркова	
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ВК 1.6	
Курс/семестр	1 курс (2 семестр)	
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	90 годин /3 кредити ЄКТС	
Структура дисципліни	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Лекційні заняття, год	
	4	4
	Практичні заняття, год.	
	16	4
	Самостійна робота	
	70	82
	В цілому: аудиторні заняття – 27%, самостійна поза аудиторна робота – 73%	В цілому: аудиторні заняття – 10%, самостійна поза аудиторна робота – 90%
Кількість змістових модулів	2	
Мова викладання	українська	
Форма навчання	денна, заочна	

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Програма навчальної дисципліни «Прикладні методи економічного аналізу в медицині» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (ECTS), заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження здобувача освіти необхідного для засвоєння дисципліни або її розділу.

Дисципліна є вибіркоким компонентом освітньо-професійної програми «Менеджмент в охороні здоров'я», розрахована на 3 кредити, які здобувачі освіти засвоюють протягом II семестру на 1 році навчання.

Основний фокус програми навчальної дисципліни «Прикладні методи економічного аналізу в медицині» полягає у вивченні та застосуванні економічних інструментів та методів для оцінки ефективності та результативності медичних послуг, аналізу витрат і вигод у системах охорони здоров'я, а також вивченні фінансових і економічних аспектів управління медичними закладами.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Формування теоретичних знань та набуття здобувачами практичних навичок з організації та методики здійснення економічного аналізу в медицині, засвоєння прогресивних форм і техніки економічних розрахунків, формування висновків та пропозицій щодо покращення економічного стану закладу охорони здоров'я (ЗОЗ), усвідомлення ролі економічного аналізу у сучасних умовах господарювання, а також вирішення аналітичних завдань, сформованих різними користувачами в процесі управління ЗОЗ.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Прикладні методи економічного аналізу в медицині» є:

- ознайомлення з основними економічними методами та інструментами, що використовуються для аналізу медичних процесів;
- вивчення економічних підходів до оцінки ефективності медичних послуг;
- застосування методів аналізу даних для дослідження фінансової ефективності медичних закладів;
- розвиток навичок роботи з економічними моделями для прогнозування фінансових результатів діяльності медичних установ, оптимізації витрат та управління ресурсами в контексті надання медичних послуг;
- аналіз сучасних трендів у сфері економіки охорони здоров'я та дослідження міжнародного досвіду застосування прикладних методів економічного аналізу в медицині;
- розробка практичних рекомендацій для поліпшення економічної ефективності медичних установ на основі проведеного аналізу та розробка заходів для покращення доступності та якості медичних послуг.

Пререквізити та постреквізити. Навчальна дисципліна «Прикладні методи економічного аналізу в медицині» базується на вивченні таких дисциплін «Менеджмент закладу охорони здоров'я», «Стратегічний менеджмент в охороні здоров'я», «Маркетинг-менеджмент закладу охорони здоров'я» «Організація, економіка та фінансування охорони здоров'я».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Маркетинг медичних послуг», проходженні переддипломної практики та підготовці кваліфікаційної роботи.

Результати навчання

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

- ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в охороні здоров'я в непередбачуваних умовах.
- ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в галузі охорони здоров'я та обґрунтовувати методи їх вирішення.
- ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління ЗОЗ.
- ПРН 5. Планувати діяльність організації охорони здоров'я в стратегічному та тактичному розрізах.

- ПРН 8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.
- ПРН 9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.
- ПРН 15. Вміти ідентифікувати та розв'язувати складні задачі і проблеми надання медичних послуг ЗОЗ усіх організаційно-правових форм на різних сегментах ринку.
- ПРН 17. Критично оцінювати результати наукових досліджень та здійснювати пошук потрібної наукової інформації у сфері менеджменту охорони здоров'я, аналізувати інформацію, здійснювати дослідження, формулювати за його результатами висновки та рекомендації щодо їх впровадження.
- ПРН 18. Визначати та аргументувати перспективні напрями власної наукової роботи.
- ПРН 19. Презентувати результати власних досліджень у формі доповідей, презентацій та наукових публікацій державною та англійською мовами.

Результати навчання для дисципліни:

В результаті вивчення дисципліни здобувачі повинні:

Знати:

- предмет, зміст, завдання і види економічного аналізу;
- методи економічного аналізу та особливості їх застосування при проведенні аналітичних досліджень;
- порядок формування інформаційної бази економічного аналізу;
- методичні положення проведення факторного аналізу;
- методику проведення аналізу використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці;
- порядок використання методичних прийомів і способів аналізу в процесі проведення аналізу матеріальних ресурсів ЗОЗ;
- методику проведення аналізу прибутку і рентабельності;
- порядок проведення загальної оцінки фінансово-майнового стану ЗОЗ.

Вміти:

- визначати мету та завдання проведення економічного аналізу, розробляти програму та систематизувати етапи його проведення;
- здійснювати підбір необхідної інформації за даними бухгалтерського обліку, фінансової та статистичної звітності для потреб проведення аналітичних дослідження;
- аналізувати основні показники господарської діяльності ЗОЗ;
- складати аналітичні огляди, формулювати висновки, рекомендації і практичні пропозиції на основі проведеного аналізу показників діяльності ЗОЗ;
- аналізувати узгодженість фінансових і виробничих показників при розробці політики економічної поведінки ЗОЗ на ринку.

3. Зміст та логістика дисципліни

Структура навчальної дисципліни	Всього годин/ кредитів ECTS	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Модуль 1 Прикладні методи економічного аналізу в медицині	2 семестр 90 год/ 3 кредити	Лекції № 2, 9 Практичні заняття № 1, 2-8, 10 Теми для самостійного опрацювання № 1-10	Лекції № 2, 8 Практичні заняття № 5, 6 Теми для самостійного опрацювання № 1-10

Дисципліна включає 10 тем, які поділено на 2 змістових модулі.

Модуль 1. Прикладні методи економічного аналізу в медицині

Змістовий модуль 1. Теоретико-концептуальні основи економічного аналізу

Тема 1. Предмет і види економічного аналізу. Пояснення значення економічного аналізу для різних сфер господарства, зокрема для медицини. Визначення предмета економічного аналізу: дослідження процесів, явищ та результатів економічної діяльності. Об'єкти і суб'єкти аналізу. Основні категорії економічного аналізу. Завдання економічного аналізу. Види та напрямки економічного аналізу. Значення економічного аналізу в управлінні. Етапи розвитку економічного аналізу в охороні здоров'я. Основні етапи розвитку економічного аналізу в медичній практиці. Роль економічного аналізу в медичних реформах.

Тема 2. Методи і прийоми економічного аналізу в медицині. Визначення методу. Класифікація методів економічного аналізу. Моделювання. Види моделей. Балансові зіставлення. Статистичні методи, які застосовуються в аналізі. Табличний метод. Прийоми групувань і вибірки. Обчислення середніх і відносних величин. Графічні методи. Економіко-математичні методи, які застосовуються в економічному аналізі, їх класифікація. Лінійне й динамічне програмування, теорія масового обслуговування, сіткові графіки, транспортна задача. Особливості їх використання в аналізі господарської діяльності та сфери їхнього застосування. Поняття інформаційної бази економічного аналізу. Типи інформаційної бази. Джерела інформації для економічного аналізу. Методи збору інформації. Обробка та аналіз інформації. Перевірка якості інформації.

Тема 3. Організація та етапи економічного аналізу. Поняття й загальні методологічні принципи організації аналізу. Форми та методи організації аналітичної роботи. Основні етапи й послідовність проведення аналізу господарської діяльності. Узагальнення, оцінка та письмове оформлення результатів аналізу. Формування пропозицій за результатами аналізу та контроль за їх реалізацією. Основні етичні принципи в медицині. Етичні проблеми економічного аналізу в медицині. Етичні аспекти збору та обробки даних. Етичні проблеми у визначенні вартості медичних послуг. Етичні аспекти економічних рішень в системах охорони здоров'я.

Тема 4. Аналіз забезпеченості ЗОЗ трудовими ресурсами та ефективності їх використання. Визначення трудових ресурсів в медичних установах (лікарі, медсестри, адміністративний персонал, технічний персонал). Класифікація медичних кадрів (ліцензовані, сертифіковані, некваліфіковані). Методи оцінки чисельності та кваліфікації персоналу. Визначення оптимальної чисельності медичного та допоміжного персоналу з урахуванням обсягів медичних послуг. Фактори, що впливають на забезпеченість трудовими ресурсами. Аналіз продуктивності праці. Аналіз навантаження на персонал. Аналіз коефіцієнта використання робочого часу. Аналіз структури кадрового складу. Оцінка впливу кадрової політики на ефективність роботи ЗОЗ. Мотивація працівників в медицині: загальні принципи. Фактори, що впливають на мотивацію медичних працівників. Умови праці як фактор ефективності трудових ресурсів. Взаємозв'язок між мотивацією та умовами праці. Методи покращення мотивації та умов праці в медичних установах. Аналіз впливу мотивації та умов праці на ефективність медичних працівників.

Тема 5. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання. Визначення матеріальних ресурсів: медичне обладнання, інструменти, лікарські засоби, витратні матеріали (шприци, бинти, перев'язувальні засоби тощо). Роль матеріальних ресурсів у медичному процесі: забезпечення якості лікування, забезпечення безпеки пацієнтів, підтримка ефективності медичних процедур. Класифікація матеріальних ресурсів в охороні здоров'я. Оцінка забезпеченості ЗОЗ матеріальними ресурсами. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів. Оцінка коефіцієнта використання матеріальних ресурсів. Оптимізація запасів матеріальних ресурсів. Поняття моніторингу та контролю матеріальних ресурсів. Основні об'єкти моніторингу та контролю. Методи моніторингу використання матеріальних ресурсів. Автоматизовані системи обліку матеріальних ресурсів у медицині. Контроль за використанням матеріальних ресурсів. Вплив цифровізації на управління матеріальними ресурсами.

Змістовий модуль 2. Технологія економічного аналізу в медицині

Тема 6. Аналіз використання основних засобів та нематеріальних активів ЗОЗ. Основні засоби та нематеріальні активи ЗОЗ: поняття та склад. Показники ефективності використання основних засобів та нематеріальних активів. Фактори, що впливають на ефективність використання активів у ЗОЗ. Шляхи підвищення ефективності використання основних засобів та нематеріальних активів. Амортизація основних засобів у закладах охорони здоров'я. Методи нарахування амортизації у ЗОЗ. Вплив амортизації на фінансові результати ЗОЗ. Шляхи оптимізації амортизаційної політики у ЗОЗ.

Тема 7. Аналіз витрат і собівартості послуг з медичного обслуговування. Витрати медичних закладів: класифікація та структура. Поняття собівартості. Методи розрахунку собівартості медичних послуг. Методи аналізу витрат. Фактори, що впливають на собівартість. Вплив витрат на фінансові результати ЗОЗ. Шляхи оптимізації витрат та зниження собівартості. Прогнозування в медичному аналізі. Методи прогнозування. Поняття та види моделювання. Основні моделі прогнозування та оцінки ефективності медичних послуг. Практичне застосування прогнозування та

моделювання у медицині.

Тема 8. Аналіз фінансових результатів діяльності ЗОЗ. Основні показники фінансових результатів. Методи аналізу фінансових результатів. Коефіцієнтний аналіз. Фактори, що впливають на фінансові результати ЗОЗ. Оптимізація фінансової діяльності ЗОЗ. Основні критерії оцінки фінансового стану. Аналіз ліквідності та фінансової стійкості закладу. Аналіз ділової активності, рентабельності. Аналіз грошових потоків. Чинники, що впливають на фінансовий стан медичного закладу. Оптимізація фінансового стану медичних закладів.

Тема 9. Оцінка медичних технологій та інновацій. Поняття та класифікація медичних технологій. Методи оцінки медичних технологій. Процес впровадження медичних технологій. Чинники, що впливають на ефективність впровадження інновацій. Приклади успішних медичних інновацій. Телемедицина: підвищення доступності медичних консультацій. Штучний інтелект у діагностиці: автоматизований аналіз знімків МРТ та КТ. Персоналізована медицина: розробка терапії на основі генетичних даних. Роботизовані операції: зменшення інвазивності хірургічних втручань. Біотехнологічні інновації. Діагностичні інновації. Лікувальні технології. Вартісно-ефективний аналіз (Cost-Effectiveness Analysis, CEA). Вартісно-бюджетний аналіз (Cost-Benefit Analysis, CBA). Визначення та роль показників QALY (Quality-Adjusted Life Year) та DALY (Disability-Adjusted Life Year). Фактори оцінки вартості медичних технологій.

Тема 10. Інноваційні методи в економічному аналізі медицини. Визначення інноваційних методів в економічному аналізі медичних технологій. Значення інновацій в охороні здоров'я для покращення економічної ефективності. Роль новітніх технологій у трансформації підходів до оцінки витрат та ефективності в медицині. □ Вплив інновацій на систему фінансування охорони здоров'я та прийняття рішень щодо інвестування в медичні технології. Важливість адаптації традиційних методів економічного аналізу до нових умов та технологій. Використання великих даних (Big Data) для економічного аналізу в медицині. Штучний інтелект (AI) в економічному аналізі медичних технологій. Моделювання та симуляція в економічному аналізі. Телемедицина як інноваційний підхід до економічної оцінки. Blockchain у медичній економіці. Типи цифрових медичних платформ. Електронні медичні картки та системи обміну даними. Платформи для моніторингу здоров'я та фітнесу. Економічний вплив цифрових медичних платформ. Вплив цифрових платформ на медичне страхування. Інновації та нові можливості для бізнесу в сфері цифрових медичних платформ. Економічний вплив цифрових медичних платформ на системи охорони здоров'я.

Відповідно до програми основними видами навчальних занять є а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота здобувачів.

Теми лекцій розкривають проблемні питання відповідних курсу «Прикладні методи економічного аналізу в медицині».

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми і засвоєння практичних навичок через розв'язання ситуаційних задач і тестів.

Самостійна робота здобувача передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання практичних навичок, вивчення тем для самостійної поза аудиторної роботи, підготовку презентацій, опрацювання наукової літератури та виконання індивідуальної роботи. Контроль засвоєння тем самостійної поза аудиторної роботи здійснюється на практичних заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Тематичні плани лекцій, практичних занять, самостійної поза аудиторної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра менеджменту та маркетингу/Здобувачу/Очна форма навчання/ Менеджмент/ 1 курс/ Прикладні методи економічного аналізу в медицині/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра менеджменту та маркетингу#. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту здобувача s000XXX@vnmu.edu.ua.

4. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, розв'язання ситуаційних задач.
Підсумковий контроль (залік) по завершенню вивчення дисципліни (2 семестр)	Згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, практичні завдання, демонстрація практичних навичок.

5. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>)

Поточний контроль	За системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Контроль практичних навичок	За системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Залік (підсумковий контроль)	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див. Шкалу оцінювання)

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
180-200	A	зараховано
170-179,99	B	
160-169,99	C	
141-159,99	D	
122-140,99	E	
60-121,99	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань здобувача

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється здобувачу освіти, який глибоко і всебічно засвоїв теоретичний матеріал, грамотно і логічно його викладає. Він чітко відповідає на нестандартні питання за темою заняття, уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить про опанування рекомендованої літератури та здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних та практичних знань.

Оцінка «**добре**» виставляється здобувачу освіти, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно його викладає, не допускає неточностей при відповіді, уміє розкрити тему з позицій її значення та практичного застосування, але при цьому відповіді не виходять за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка «**задовільно**» виставляється здобувачу освіти, який знає базові поняття та визначення з вивченої теми, але допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні відповіді, не розуміє економічних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється здобувачу освіти, який не знає теоретичних основ теми, допускає грубі помилки при відповіді, не розуміє базових понять та визначень, не може пояснити значення теоретичного та практичного матеріалу.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється здобувачу освіти, який, знає хід та послідовність самостійної навчально-дослідницької роботи для виконання практичного завдання, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок, та вірно з чіткими формулюваннями узагальнень та висновків.

Оцінка «**добре**» виставляється здобувачу освіти, який допускає неточності при виконанні дослідження, але здатний самостійно виявити

допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому, акуратно оформлює результати практичного заняття.

Оцінка «**задовільно**» виставляється здобувачу освіти, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при виконанні дослідження, не може продемонструвати повну правильну послідовність практичних навичок, не може трактувати в повному обсязі результати проведених досліджень.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється здобувачу освіти, який не може продемонструвати виконання практичної навички, зазнає значних труднощів при виконанні досліджень, порушує порядок виконання практичної роботи.

Оцінювання виконання тестових завдань та ситуаційних задач під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється здобувачу освіти, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%). Під час розв'язання тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка «**добре**» виставляється здобувачу освіти, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок (обсяг правильних відповідей 80-89%). Під час розв'язання тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка «**задовільно**» виставляється здобувачу освіти, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%). Під час розв'язання тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється здобувачу освіти, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань. Під час розв'язання тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до тесту.

Оцінювання самостійної роботи здобувача вищої освіти

Оцінювання самостійної роботи здобувача здійснюється під час поточного контролю засвоєння тем відповідного змістового модулю на підставі усної відповіді на теоретичне питання, тестування та розв'язання ситуаційних задач з теми для самостійного опанування, оцінювання демонстрації виконання практичної навички згідно практичних цілей певного практичного заняття.

Оцінювання проміжного контролю (залік)

Проміжний контроль зараховують, якщо здобувач засвоїв певний розділ дисципліни в повному обсязі, про що свідчить поточне оцінювання кожного практичного заняття. Для оцінювання проміжного контролю проводять підрахунок середньої арифметичної традиційної оцінки за семестр.

Оцінювання індивідуальної роботи здобувача освіти

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти оцінюється від 6 до 12 балів.

6. Політика навчальної дисципліни/курсу

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації освітнього процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки, поведіння під час сигналу «Повітряна тривога» проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки. Здобувач освіти, який не пройшов інструктаж, не допускається до виконання практичних робіт.

Перед проведенням кожного практичного заняття викладач ознайомлює здобувачів освіти із місцем розташування укриття, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому, пояснює всі дії, передбачені Планом реагування на надзвичайні ситуації (згідно Наказу № 505 від 30.08.2023 р.).

1. Викладач перериває заняття і повідомляє здобувачів освіти про надходження сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення.

2. негайно припиняється практична робота здобувачів.

3. Викладач ознайомлює здобувачів із маршрутом переміщення в укриття згідно прийнятої схеми евакуації.

4. Черговий здобувач виключає світло, закриває вікно та двері.

5. Здобувачі освіти швидко та організовано під керівництвом викладача, проходять в укриття цивільного захисту (цокольний поверх корпусу), де перебувають до скасування сигналу оповіщення.

6. Не допускається скупчення, паніка на виході із аудиторії, кафедри та маршрутом евакуації.

7. Відповідальні особи кафедри після оголошення сигналу оповіщення перевіряють всі приміщення кафедри на відсутність у них учасників освітнього процесу та співробітників і по завершенню перевірки прямують до укриття.

8. Якщо сигнал тривоги пролунав під час перерви, потрібно негайно без паніки просуватися до укриття.

9. В укритті учасники освітнього процесу знаходяться до отримання сигналу «Відбій повітряної тривоги». У приміщенні забороняється курити, шуміти, мати зі собою небезпечні засоби, які можуть спричинити пожежу; не допускається пересування приміщеннями без особливої потреби; необхідно дотримуватися дисципліни та якнайменше рухатися. Також забороняється приносити до укриття легкозаймисті речовини або речовини, що мають сильний запах.

Після відміни сигналу оповіщення викладач інформує здобувачів освіти про продовження заняття в учбових кімнатах кафедри, або самостійне доопрацювання матеріалу з опитуванням на наступному занятті

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Здобувач освіти

повинен бути підготовленим до практичного заняття згідно наведених в методичних рекомендаціях питань, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані, схеми та таблиці заповнені.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Здобувач освіти, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

Здобувач освіти повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань здобувачі мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни здобувач має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи> / Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів здобувач отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом не менш ніж два тижні після завершення курсу.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-менеджменту-та-маркетингу#>) викладачу, який проводить практичні заняття в групі. Для відпрацювання пропущеного заняття здобувач освіти має відповісти усно з відповідної теми та розв'язати практичні завдання.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>). До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, здобувач повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то здобувач має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>).

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>). Основними навчальними платформами для

проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, відпрацювань та консультацій під час змішаного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра менеджменту та маркетингу/ Здобувачу або <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра менеджменту та маркетингу/ Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

7. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни (методичні рекомендації до практичних занять та СРС) оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра менеджменту та маркетингу/ Здобувачу., Консультації проводять згідно графіку консультацій.

Рекомендована література

Основна

1. Борщ В.І., Рудінська О.В., Кусик Н.Л. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: навч. посіб. Херсо.: Олді+. 2022. 264 с.
2. Голованова І.А., Белікова І.В., Ляхова Н.О. Організація та економіка охорони здоров'я: навч. Посіб. Полтава, 2021. 236 с.
3. Дропа Я. Б. Фінансовий аналіз : навч. Посібник. Електрон. вид. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 238 с.
4. Єршова Н. Ю. Економічний аналіз [Електронний ресурс] : навч. посібник; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Електрон. текст. дані. Харків, 2023. 190 с. Представлено: с. 1-26 ; 186-190. URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/66910>.
5. Парій В.Д. Економіка охорони здоров'я: підручник. Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий діл «Бук-Друк», 2021. 288 с.
6. Худецький І. Ю., Антонова-Рафі Ю. В, Пономарьов Е. Е. Основи менеджменту, маркетингу та економіки в галузі охорони здоров'я: навч. посібник до вивчення дисципліни «Основи менеджменту, маркетингу та економіки галузі охорони здоров'я» / КПІ ім. І. Сікорського. Київ: 2022. 200 с.
7. Шкільняк М.М., Желюк Т.Л. Організація діяльності закладу охорони здоров'я: нав. посібник, Тернопіль, Крок. 2021. 516 с.

Допоміжна

1. Osareme J., Muonde M., Maduka C. P., Olorunsogo T. O., Omotayo O. Demographic shifts and healthcare: A review of aging populations and systemic challenges. *International Journal of Science and Research Archive*, №11(1), 2024. p. 383-395.
2. Folland, S., Goodman, A. C., Stano, M., & Danagoulain, S. The economics of health and health care. *Routledge*. 2024. P. 772.
3. Zharlinska R., Trynchuk (Mishchuk) A., Lepetan I. The Paradigm Shift in Healthcare Marketing at the Current Stage of Healthcare System Transformation. Актуальні питання економічних наук. 2025. № 7. URL: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/174/185>
4. Барзилович А.Д. Державне регулювання ринкових механізмів у системі охорони здоров'я Укоаніїни. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 5. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/5_2020/55.pdf
5. Башлай С. В., Павловський М.В., Лизак М.П. Розвиток фінансового менеджменту в умовах цифровізації економіки. *Ефективна економіка*. 2023. № 5.
6. Білецька І. М. Аналіз інноваційного розвитку закладів охорони здоров'я як функція менеджменту їх системного розвитку. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2022. № 1. С. 310-315.
7. Благун І. І. Розвиток системи операційного менеджменту підприємств в умовах цифровізації економіки України. *Бізнес Інформ*. 2023. № 11. С. 325-331.
8. Варіс І.О., Кравчук О.І., Бацман І.С. Концептуальні основи цифровізації менеджменту персоналу. *Приазовський економічний вісник*. 2023.

Вип. 4. С. 32-41.

9. Воровський О. О. Проблемні соціо-економіко-екологічні питання сучасної діяльності системи управління служби охорони здоров'я населення Вінниччини. *Економіка, управління та адміністрування*. 2022. № 2. С. 32-43.

10. Гавриченко Д. Г. Механізм фінансування охорони здоров'я України в умовах трансформацій. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2022. № 1. С. 125-133.

11. Головчук Ю. О. Вивчення стратегій раціонального використання ресурсів закладів охорони здоров'я для забезпечення сталого функціонування. Матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. «Екологічно сталий розвиток урбосистем: виклики та рішення в контексті євроінтеграції України».м. Харків. 05-06 листопада 2024р. С. 135-138.

12. Головчук Ю. О. Аналіз загроз інформаційній безпеці в закладах охорони здоров'я та ефективні заходи їх запобігання. «Інформаційні технології і автоматизація – 2024». Матеріали XVII Міжнародної наук.-практ. конференції. 31 жовтня-1 листопада 2024 р. м. Одеса. С. 785-787.

13. Головчук Ю. О. Адаптація європейського досвіду впровадження цифрових технологій в освітні та медичні заклади України. Цифровізація як інструмент забезпечення якості надання освітніх послуг з урахуванням європейського досвіду [колективна монографія] / за ред. А.В. Череп, І.М. Дашко, Ю.О. Огренич, О.Г. Череп: Запоріжжя: ФОП Мокшанов В.В., 2024. С. 240-289. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/24081>

14. Головчук Ю. О. Управління розробкою бізнес-моделей у сфері приватних медичних закладів. Бізнес-моделі для сталого розвитку: виклики та цифрова трансформація: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків. 15-16 лют. 2024. Харків, 2024. С. 119-121.

15. Головчук Ю. О. Розвиток менеджменту в сфері охорони здоров'я в умовах воєнного конфлікту в Україні. Матеріали XI міжнародної наук.-практ. дистанційної конференції «Менеджмент та маркетинг у складі сучасної економіки, науки, освіти, практики». м. Харків. 21 березня 2024р. С. 168-174.

16. Головчук Ю. О., Вергелес К. М., Назарчук О. А., Ночвіна О. А., Мазур Г. М. Інновації в електронній охороні здоров'я як складова менеджменту в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 2. С. 61-69. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.2.61>

17. Головчук Ю. О., Галаченко О. О., Палагнюк Г. О., Трет'яков М. С. Стратегії менеджменту для впровадження цифрових технологій у сфері охорони здоров'я. Ефективна економіка. 2025. № 1. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.1.7>

18. Головчук Ю. О., Герцун І. А. Аналіз середовища та стратегічне планування як основа управління підприємством. Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика: матеріали двадцятої наук.-практ. міжнар. конф. (6-7 червня 2024 р. м. Харків). - Харків: УкрДУЗТ, 2024. - С. 192-194.

Головчук Ю. О., Карман Я. В. Маркетинговий менеджмент для успішної реалізації товарів у динамічному ринковому середовищі. Матеріали XI міжнародної наук.-практ. дистанційної конференції «Менеджмент та маркетинг

у складі сучасної економіки, науки, освіти, практики». м. Харків. 21 березня 2024р. С. 192-200.

19. Головчук Ю. О., Палагнюк Г. О. Забезпечення гнучкості та адаптивності в управлінні відносинами з клієнтами в закладах охорони здоров'я. Збірник наукових праць XII Міжнародної наук.-практ. конференції «Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України». м. Вінниця. 15-17 травня 2024р. С. 71-76.

20. Головчук Ю. О., Стасенко А. О. Діджитал інструменти у сфері інтернет-маркетингу. Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика: матеріали двадцятої наук.-практ. міжнар. конф. (6-7 червня 2024 р. м. Харків). 2024. С. 196-198.

21. Головчук Ю. О. Стасенко А. О. Тенденції та перспективи розвитку цифрового маркетингу. Науковий вимір осмислення та пошуку оптимальних моделей розвитку України: маркетинговий, економічний, фінансовий та управлінський аспекти: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 04-05 березня 2024 р. Київ, 325 с. С. 273-275.

22. Головчук Ю. О., Струшинська В. Використання цифрового маркетингу у фармацевтичній галузі. Бізнес-моделі для сталого розвитку: виклики та цифрова трансформація : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків. 15-16 лют. 2024. Харків, 2024. С. 292-294.

23. Грінка Т. І., Немченко Т. А. Нові стратегії менеджменту при цифровій трансформації бізнесу в Україні. *Центральноукраїнський науковий вісник . Економічні науки*. 2023. Вип.9. С. 49-57.

24. Головчук Ю. О., Тарасюк А. О. Персоналізація як стратегічний інструмент у підвищенні конкурентоспроможності бренду. Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика: матеріали двадцятої наук.-практ. міжнар. конф. (6-7 червня 2024 р. м. Харків). Харків. 2024. - С. 198-199.

25. Грінка Т. І. Цифровізація менеджменту: актуальні проблеми теорії та практики *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2023. Вип. 9. С. 100-107.

26. Диба М. І. Формування системи аналізу ефективності та моніторингу результативності видатків бюджету на охорону здоров'я. *Наукові праці НДФІ*. 2022. Вип. 4. С. 158-159.

27. Драган І. В. Аналіз фінансової складової державної політики охорони здоров'я в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 24. С. 158-162.

28. Дранус В. В. Аналіз ефективності фінансової діяльності закладів охорони здоров'я. *Ефективна економіка*. 2024. № 1.

29. Жукевич С. Аналіз фінансової стійкості закладів охорони здоров'я в умовах сталого розвитку. *Світ фінансів*. 2022. Вип. 3. С. 111-126.

30. Західна О. Р. Аналіз фінансового забезпечення сфери охорони здоров'я в Україні. *Економіка. Фінанси. Право*. 2022. № 11(3). С. 37-39

31. Зеліч В. В., Гарькава В.Ф., Матвеев М.Е. Цифровізація системи менеджменту підприємства в умовах глобалізаційних змін. *Ефективна економіка*. 2023. № 2.

32. Іванова В. В. Методологічні засади економіки охорони здоров'я. *Вісник післядипломної освіти. Серія: Соціальні та поведінкові науки. Серія:*

Управління та адміністрування. 2023. Вип. 24. С. 72-93.

33. Іліка В. В. Цифрова трансформація в медичній сфері України: здобутки та перспективи. *Digital Transformations of Modernity: Proceedings of the Multidisciplinary International Scientific-Practical Conference (January 24, 2022. Coimbra, Portugal)*. Chernihiv, 2022. С. 78-81.

34. Корчинський І., Фірман Н. Цифрова медицина: особливості та проблеми становлення в Україні. *Цифрова економіка та економічна безпека*, 2022. №1 (01). С.100-105.

35. Кулініч Т. В., Стернюк О.Б. Управлінські моделі в менеджменті підприємства: виклики цифровізації. *Економічний простір*. 2023. № 184. С. 101-106.

36. Лепетан І.М. Бренд-менеджмент та комунікаційні стратегії в охороні здоров'я: ключові аспекти та значення. *Ефективна економіка*. 2025. № 1.

37. Лепетан І.М. Телемедицина як частина цифрового бренду медичних послуг. Інформаційні технології і автоматизація – 2024: матеріали XVII Міжнародної науково-практичної конференції. Одеса, 31 жовтня – 1 листопада 2024 року. С. 813-814.

38. Лепетан І. М., Гайворонюк О. О. Основні елементи системи управління витратами підприємства. *Ефективна економіка*. 2024. № 2. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.69>

39. Лисяк Л. В. Потенціал публічно-приватного партнерства у фінансуванні охорони здоров'я. *Агросвіт*. 2023. № 5-6. С. 43-53.

40. Ляшов Д. О. Вплив поведінкової економіки на охорону здоров'я: аналіз принципів та застосування. *Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України*. 2023. № 3. С. 70-75.

41. Маляренко Я., Пуліна Т. Маркетингові технології у сфері охорони здоров'я. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 2020. № 4 (60). С. 128-133.

42. Матківська Х. С., Зачко О.Б. Моделі цифровізації систем HR-менеджменту безпеко-орієнтованих організацій. *Сучасний стан наукових досліджень та технологій в промисловості*. 2024. № 1. С. 204-214.

43. Мельник А. Економіко-аналітична діагностика в системі управління фінансовою діяльністю сучасного закладу охорони здоров'я. *Вісник економіки*. 2022. Вип. 4. С. 28-43.

44. Музика-Стефанчук О. А. Система охорони здоров'я в умовах цифровізації та реформування фінансування. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 5. С. 359-365.

45. Сальникова Т. В. Результати реформування системи фінансування охорони здоров'я в Україні. *Причорноморські економічні студії*. 2022. Вип. 78. С. 118-123.

46. Хаджинов І. В. Вплив сучасних процесів цифровізації на бізнес та його менеджмент. *Економіка і організація управління*. 2023. Вип. 4. С. 72-81

17. Інформаційні ресурси

1. Електронна адреса сайту університету: <http://vnmu.edu.ua>
2. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Електронна адреса сайту кафедри. URL:

<https://www.vnmu.edu.ua/department/department/64#>

4. Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>

5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

6. Prometheus – найбільша платформа онлайн-курсів в Україні. URL: <https://prometheus.org.ua/>

7. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики. Постанова Кабінету Міністрів України від 2 березня 2016 р. № 285. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/285-2016-%D0%BF#Text>

8. Про затвердження Методики розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1075. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1075-2017-%D0%BF#Text>

9. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення. Закон України № 2168-VIII від 2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19#Text>

10. Про страхування. Закон України № 1909-IX від 18.11.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>

11. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

12. Студія онлайн-освіти Educational Era. URL: <https://ed-era.com>

13. Дія. Освіта. URL: <https://osvita.diia.gov.ua>

14. Освітня онлайн-платформа. URL: <https://sendpulse.ua>

15. Платформа онлайн-освіти. URL: <https://impactorium.org>

16. Освітній хаб – EduHub.in.ua. URL: <https://eduhub.in.ua>

8. Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра менеджменту та маркетингу/ Здобувачу).

9. Питання до підсумкового контролю дисципліни опубліковані на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра менеджменту та маркетингу/ Здобувачу).

Силабус з дисципліни «Прикладні методи економічного аналізу в медицині» обговорено та затверджено на засіданні кафедри менеджменту та маркетингу.

Протокол № 6 від «22» січня 2025 року.

Відповідальний за курс

викладач Світлана РОМАНЕНКО

В.о. завідувача
кафедри менеджменту
та маркетингу

д.е.н. Юлія ГОЛОВЧУК